

UA-0670-RR

Third Year B. Com. Examination
February/March – 2012
Management Accounting : Paper - IV

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
Third Year B. Com.

Name of the Subject :
Management Accounting : Paper - 4

Subject Code No. : 0 6 7 0 Section No. (1, 2,.....) : NIL

Seat No. :

Student's Signature

(૨) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

(૩) જરૂરી ગણતરી તમારા જવાબના ભાગ તરીકે દર્શાવો.

૧ (અ)

રૂ.

૧૦

શરૂઆતનો સ્ટોક..... ૨૯,૦૦૦

ખરીદી ૨,૪૨,૦૦૦

વેચાણ ૩,૨૦,૦૦૦

કાચો નફો ..... ૫૩૨૨ પર $૩૩\frac{૧}{૩}\%$

સ્ટોક ટર્ન ઓવર ગુણોત્તરની ગણતરી કરો.

(બ) સલામતી ગાળો ૩૭.૫%

નફા જથ્થા ગુણોત્તર ૪૦%

સ્થિર ખર્ચા ..... રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦

(૧) હાલનું વેચાણ

(૨) હાલનો નફો શોધી કાઢો.

(ક) નીચેની માહિતી પરથી કામગીરી પ્રવૃત્તિમાંથી મળતો રોકડ પ્રવાહની ગણતરી કરો :

વિગત	૧-૪-૨૦૧૦ રૂ.	૧-૪-૨૦૧૧ રૂ.
નફાનુકસાન ખાતું	૧,૧૦,૦૦૦	૮૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૩૦,૦૦૦	૭૦,૦૦૦
પ્લાન્ટ પર ઘસારા જોગવાઈ	૮૦,૦૦૦	૧,૨૦,૦૦૦
લેણદારો	૫૨,૦૦૦	૪૫,૦૦૦
પ્રાથમિક ખર્ચા	૮,૦૦૦	૬,૦૦૦
દેવાદારો	૭૫,૦૦૦	૫૫,૦૦૦

રૂ. ૬૦,૦૦૦ની પડતર કિંમતના પ્લાન્ટની એક આઈટિમ જેની ચોપડે કિંમત રૂ. ૪૦,૦૦૦ છે. તે રૂ. ૫૫,૦૦૦માં વેચેલ છે.

(૪) મયુરી કંપનીને રૂ. ૧૦૦નો એક એવા ડિબેન્ચરો ૫% વટાવે ૧૦ વર્ષ પછી પરત કરવાની શરતે બહાર પાડ્યા. જો કરવેરાનો દર ૩૫% હોય તો ડિબેન્ચરની કર બાદ મૂડી પડતર ગણો.

૨ શ્રી સ્નેહલ કંપની લિમિટેડનું તા. ૩૧-૩-૨૦૧૧ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે : ૧૨

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
ઈક્વિટી શેરમૂડી	૧૫,૦૦,૦૦૦	સ્થિર મિલકતો	૧૮,૫૧,૦૦૦
૮%ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	૫,૦૦,૦૦૦	મારકેટેબલ રોકાણો	૧૩,૦૦૦
૧૨%ના ડિબેન્ચર્સ	૧,૦૦,૦૦૦	તૈયાર માલનો સ્ટોક	૧,૦૦,૦૦૦
રાખી મૂકેલી કમાણી	૨,૫૦,૦૦૦	કાચા માલનો સ્ટોક	૬૦,૦૦૦
બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટ	૧૦,૦૦૦	દેવાદારો	૪,૧૫,૦૦૦
અન્ય ચાલુ જવાબદારીઓ	૨,૪૦,૦૦૦	સ્ટાફને એડવાન્સ	૪,૦૦૦
		રોકડ હાથ પર	૪,૦૦૦
		રોકડ બેન્કમાં	૩,૦૦૦
		બાહેંધરી કમિશન	૫૦,૦૦૦
	૨૬,૦૦,૦૦૦		૨૬,૦૦,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

રૂ.

- (૧) કુલ ઉધાર વેચાણ (કુલ વેચાણના ૮૩%) ૨૪,૯૦,૦૦૦
(૨) કાચા નફાનો દર ૩૨%
(૩) ચોખ્ખો નફો (વ્યાજ અને ૩૫% કરવેરા પહેલા) ૫,૦૬,૦૦૦
(૪) શરૂઆતનો સ્ટોક (તૈયાર માલ અને કાચા માલનો) ૬,૪૦,૦૦૦
(૫) કામના દિવસો ૩૦૦

નીચેના ગુણોત્તર ગણો :

- (૧) પ્રવાહી ગુણોત્તર
(૨) વ્યાજ આવરણ ગુણોત્તર
(૩) દેવાદાર ગુણોત્તર
(૪) સ્ટોક ઉથલાનો ગુણોત્તર
(૫) માલિકી ગુણોત્તર
(૬) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર
(૭) લાંબાગાળાના ભંડોળ અને કાયમી મિલકતોનો ગુણોત્તર
(૮) ઈક્વિટી શેરમૂડી પર વળતરનો ગુણોત્તર.

અથવા

૨ આકૃતિ કંપનીનું મૂડી માળખું નીચે મુજબ છે :

૧૨

ઈક્વિટી શેરમૂડી (દરેક રૂ. ૧૦નો)	રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦
૧૨%ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી (દરેક રૂ. ૧૦૦નો)	રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦
૧૫%ના ડિબેન્ચર્સ (દરેક રૂ. ૫૦૦નો)	રૂ. ૩,૫૦,૦૦૦
	<hr/>
	રૂ. ૧૦,૫૦,૦૦૦

ઈક્વિટી શેરની બજારકિંમત રૂ. ૫૫ છે. કંપની ઈક્વિટી શેરદીઠ રૂ. ૩ ડિવિડન્ડ જાહેર કરવાની અને આવતા પાંચ વર્ષ સુધી ડિવિડન્ડ વૃદ્ધિ દર ૧૦% રહેવાની અપેક્ષા રાખે છે.

પ્રેફરન્સ શેર ૧૦ વર્ષ પછી શેરદીઠ રૂ. ૫ના પ્રીમિયમે પરત કરવાનાં છે. અને હાલમાં બજારકિંમત રૂ. ૮૦ છે.

ડિબેન્ચર આઠ વર્ષ પછી ૧૦% પ્રીમિયમે પરત કરવાનાં છે. તેમનો હાલમાં બજાર ભાવ રૂ. ૪૫૦ છે. કંપનીનો કરવેરાનો દર ૩૫% છે.

ઈક્વિટી શેર પ્રેફરન્સ શેર અને ડિબેન્ચરની મૂડી પડતરની ગણતરી કરો.

૩ પ્યાતી કંપની લિમિટેડના તા. ૩૧-૩-૨૦૧૦ અને તા. ૩૧-૩-૨૦૧૧ના ૧૨
રોજના પાકાં સરવૈયાં તેમજ તા. ૩૧-૩-૨૦૧૧ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું
નફા-નુકસાન ખાતાનું પત્રક નીચે આપેલ છે :

જવાબદારી	૩૧-૩-૧૦ રકમ રૂ.	૩૧-૩-૧૧ રકમ રૂ.	મિલકતો	૩૧-૩-૧૦ રકમ રૂ.	૩૧-૩-૧૧ રકમ રૂ.
ઈક્વિટી શેરમૂડી	૫,૦૦,૦૦૦	૫,૫૦,૦૦૦	જમીન અને મકાનો	૨,૭૦,૦૦૦	—
નફા-નુકસાન ખાતું	૨,૦૦,૦૦૦	૨,૫૦,૦૦૦	જમીન અને મકાનો	—	૩,૩૦,૦૦૦
લેણદારો	૨,૫૦,૦૦૦	૨,૩૦,૦૦૦	બજાર કિંમતે	—	—
બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટ	—	૧,૦૦,૦૦૦	યંત્રો (ઘસારા	૧,૮૦,૦૦૦	૪,૬૦,૦૦૦
ચુકવવાના બાકી	—	—	જોગવાઈ બાદ)	—	૩૩,૦૦૦
ખર્ચા	૧૦,૦૦૦	૮,૦૦૦	ફર્નિચરો	—	૧,૬૦,૦૦૦
કરવેરા જોગવાઈ	૧,૦૦,૦૦૦	૧,૨૦,૦૦૦	રોકાણો	૧,૪૦,૦૦૦	૧,૫૦,૦૦૦
			દેવાદારો	૧,૮૦,૦૦૦	૧,૦૦,૦૦૦
			સ્ટોક	૨,૬૦,૦૦૦	૨૫,૦૦૦
			રોકડ-બેન્ક	૩૦,૦૦૦	—
	૧૦,૬૦,૦૦૦	૧૨,૫૮,૦૦૦		૧૦,૬૦,૦૦૦	૧૨,૫૮,૦૦૦

તા. ૩૧-૩-૨૦૧૧ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું નફા-નુકસાન ખાતાનું પત્રક :

વિગત	રકમ રૂ.
વેચાણ	૩૦,૪૫,૦૦૦
બાદ : વેચાણ પડતર અને વહીવટી, વેચાણ અને નાણાકીય ખર્ચા (યંત્ર પર ઘસારાની જોગવાઈ રૂ. ૫૦,૦૦૦ સહિત)	૨૮,૯૦,૦૦૦
	૧,૫૫,૦૦૦
ઉમેરો : યંત્ર વેચાણ નફો (વેચેલ યંત્રની પડતર કિંમત રૂ. ૯૦,૦૦૦)	૧૫,૦૦૦
	૧,૭૦,૦૦૦
ઉમેરો : જમીન-મકાનનું પુનઃ મૂલ્યાંકન નફો	૬૦,૦૦૦
	૨,૩૦,૦૦૦
બાદ : રોકાણ વેચાણ ખોટ (વેચેલ રોકાણની પડતર કિંમત રૂ. ૭૦,૦૦૦)	૧૦,૦૦૦
	૨,૨૦,૦૦૦
બાદ : આવકવેરા માટે જોગવાઈ	૧,૧૦,૦૦૦
	૧,૧૦,૦૦૦
ઉમેરો : ગયા વર્ષની બાકી આગળ લાવ્યા	૨,૦૦,૦૦૦
	૩,૧૦,૦૦૦
બાદ : ડિવિડન્ડ ચૂકવેલ	૬૦,૦૦૦
બાકી આગળ લઈ ગયા	૨,૫૦,૦૦૦

યંત્રો પર એકત્રિત ઘસારો નીચે મુજબ છે :

તા. ૧-૪-૨૦૧૦ના રોજ ..... રૂ. ૧,૩૦,૦૦૦

તા. ૩૧-૩-૨૦૧૧ના રોજ ..... રૂ. ૧,૨૫,૦૦૦

તૈયાર કરો :

(૧) કાર્યશીલ મૂડીમાં ફેરફાર દર્શાવતું પત્રક.

(૨) તા. ૩૧-૩-૨૦૧૧ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક.

અથવા

૩ મીના કંપની લિમિટેડનું તા. ૩૧-૧૨-૨૦૧૧ના રોજ પૂરા થતા ચાર માસ ૧૨ માટેનું રોકડ અંદાજ પત્ર તૈયાર કરો :

વિગત	કુલ વેચાણ રૂ.	ઉત્પાદન ખર્ચ રૂ.	વહીવટી ખર્ચ રૂ.	વેચાણ ખર્ચ રૂ.
જૂન, ૨૦૧૧	૫,૦૦,૦૦૦	૨૫,૦૦૦	૧૮,૦૦૦	૨૦,૦૦૦
જુલાઈ, ૨૦૧૧	૬,૦૦,૦૦૦	૩૦,૦૦૦	૧૬,૦૦૦	૨૨,૦૦૦
ઓગસ્ટ, ૨૦૧૧	૭,૦૦,૦૦૦	૨૮,૦૦૦	૧૬,૦૦૦	૨૩,૦૦૦
સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૧	૬,૫૦,૦૦૦	૩૨,૦૦૦	૧૮,૦૦૦	૨૪,૦૦૦
ઓક્ટોબર, ૨૦૧૧	૬,૨૦,૦૦૦	૩૬,૦૦૦	૧૪,૦૦૦	૨૬,૦૦૦
નવેમ્બર, ૨૦૧૧	૫,૬૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦	૧૫,૦૦૦	૨૮,૦૦૦
ડિસેમ્બર, ૨૦૧૧	૮,૦૦,૦૦૦	૩૫,૦૦૦	૨૧,૦૦૦	૨૫,૦૦૦

અન્ય વિગતો નીચે મુજબ છે :

(૧) કુલ વેચાણના ૨૦% રોકડ વેચાણ છે. ઉધાર વેચાણના ૫૦% નાણાં વેચાણ પછીના મહિને, ૨૫% ત્યારબાદ બીજા મહિને અને ૨૫% ત્રીજે મહિને મળે છે.

(૨) વેચાણ પડતર વેચાણના ૭૦% છે. દરેક માસના અંદાજિત વેચાણ માટે જરૂરી માલસામગ્રી ખરીદી તેના આગલા મહિને કરવામાં આવે છે. ખરીદીના નાણાં ખરીદી પછીના મહિને ચુકવાય છે.

(૩) ઉત્પાદન ખર્ચ ચુકવવાનો ગાળો એક માસનો છે. વહીવટી ખર્ચનો ગાળો ૧/૨ માસ અને વેચાણ ખર્ચનો ગાળો ૧/૪ માસ.

(૪) રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦ના ૮% ડિબેન્યર ત્રિમાસિક વ્યાજ સપ્ટેમ્બરના અંતે અને ડિસેમ્બરના અંતે ચુકવવાનું થશે.

(૫) કંપનીએ “એક્સ ચેન્જ ઓફર”માં જૂના કમ્પ્યુટરોના સ્થાને નવા કમ્પ્યુટરો વસાવવામાં આવ્યા અને તફાવતની રકમ રૂ. ૫૫,૦૦૦ નવેમ્બર, ૨૦૧૧માં ચુકવવાની થશે.

(૬) વેચાણ વેરાના રૂ. ૧૫,૦૦૦ ઓક્ટોબર, ૨૦૧૧માં ચુકવવાનાં થશે.

(૭) એડવાન્સ ઈન્કમટેક્સ રૂ. ૩૨,૦૦૦ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૧માં ચુકવવાનો થશે.

(૮) ગયા વર્ષના આવકવેરા રિફંડ ઓર્ડર રૂ. ૧૨,૮૦૦ ઓક્ટોબર, ૨૦૧૧માં મળશે.

(૯) તા. ૧-૯-૨૦૧૧ના રોજ રોકડ સિલક રૂ. ૭૫,૦૦૦.

જવાબદારી	૩૧-૩-૦૯ રૂ.	૩૧-૩-૧૦ રૂ.	મિલકતો	૩૧-૩-૦૯ રૂ.	૩૧-૩-૧૦ રૂ.
દરેક રૂ. ૧૦નો જેના પર રૂ. ૮ ભરપાઈ થયેલ તેવી ૧૦%ના પ્રેક્. શેરમૂડી ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦નો પૂર્ણ ભરપાઈ	૪,૦૦,૦૦૦	—	મકાન	૧,૭૨,૫૦૦	૨,૪૦,૦૦૦
શેર પ્રીમિયમ	૫,૦૦૦	—	સ્ટોક	૧,૨૨,૪૦૦	૧,૧૭,૦૦૦
મૂડી અનામત	—	૨૫,૦૦૦	જમીન	૨,૦૦,૦૦૦	૧,૦૦,૦૦૦
મૂડી પરત અનામત	—	૩,૫૦,૦૦૦	પ્લાન્ટ	૭,૫૦,૦૦૦	૮,૫૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૪,૫૦,૦૦૦	૨,૦૦,૦૦૦	દેવાદારો	૫,૨૭,૬૦૦	૪,૨૩,૦૦૦
નફા-નુકસાન ખાતું	૨,૦૦,૦૦૦	૨,૫૦,૦૦૦	રોકડ સિલક	૭૭,૫૦૦	૧,૦૦,૦૦૦
પ્રોવિડન્ડ ફંડ	૫૦,૦૦૦	૫૦,૦૦૦	અગાઉથી	—	—
લેણદારો	૧,૦૦,૦૦૦	૭૫,૦૦૦	ચૂકવેલ ખર્ચા	૧૨,૫૦૦	૧૫,૦૦૦
દેવીહૂંડી	૧,૮૫,૦૦૦	૩,૦૦,૦૦૦	લેણીહૂંડી	૧૭,૫૦૦	૩૦,૦૦૦
	૨૦,૦૦,૦૦૦	૨૦,૦૦,૦૦૦	પરચૂરણ ખર્ચા	૧,૨૦,૦૦૦	૧,૨૫,૦૦૦
				૨૦,૦૦,૦૦૦	૨૦,૦૦,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

- (૧) આગળના વર્ષમાં સ્ટોક કિંમત, મૂળકિંમત કરતાં ૧૦% ઓછી આંકવામાં આવેલ હતી. તે વર્ષ ૨૦૦૯-૨૦૧૦થી મૂળ કિંમતે દર્શાવવાનું નક્કી છે. તા. ૩૧-૩-૨૦૧૦ના રોજ સ્ટોક તેની મૂળકિંમતે દર્શાવેલ છે.
- (૨) ચાલુ વર્ષની શરૂઆતમાં કંપનીએ કાયદા જોગવાઈઓ પાલન કરીને પ્રેક્ટિસ શેર ૫% પ્રીમિયમથી પરત કરેલ છે. આ માટે સામાન્ય અનામતમાંથી જરૂરી રકમ મૂડી પરત અનામત ખાતે લઈ જવામાં આવી છે.
- (૩) ઈક્વિટી શેરમૂડી પર રૂ. ૧,૫૦,૦૦૦નું ડિવિડન્ડ જાહેર કરેલ છે અને ચૂકવેલ છે.
- (૪) વર્ષ દરમિયાન કંપનીએ પ્લાન્ટ પર રૂ. ૭૫,૦૦૦ ઘસારાની જોગવાઈ કરેલ છે. તેમજ રૂ. ૨૫,૦૦૦ની ચોપડે કિંમત દર્શાવેલ પ્લાન્ટ રૂ. ૫,૦૦૦ની ખોટથી વેચેલ છે.
- (૫) જમીનનો એક ટુકડો વેચેલ છે. જેનો નફો મૂડી અનામત ખાતે જમા કરેલ છે.
- (૬) વર્ષ દરમિયાન પરચૂરણ ખર્ચા રૂ. ૨૫,૦૦૦ ચૂકવેલ છે.

ઉપરોક્ત વિગતોના આધારે હિસાબી ધોરણ-૩ મુજબ રોકડ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

- ૪ જેકીશન કંપની લિમિટેડ તા. ૩૧-૩-૨૦૧૧ના રોજ પૂરા થતા વર્ષની માહિતી ૧૨
નીચે આપેલ છે :
- વેચાણ એકમો ૧૫,૦૦૦
નફા જથ્થા ગુણોત્તર..... ૩૦%
સલામતી ગાળો ૪૫%
એકમ દીઠ વેચાણ કિંમત ..... રૂ. ૬૦
ગણતરી કરો :
- (૧) હાલનો ચોખ્ખો નફો.
(૨) રૂ. ૨,૪૩,૦૦૦નો નફો મેળવવા જરૂરી વેચાણની રકમ.
(૩) જો ચલિત ખર્ચામાં ૨૦% ઘટાડો કરવામાં આવે તો નવું સમતૂટ બિંદુ
(રૂપિયામાં).
(૪) જો વેચાણ કિંમતમાં ૨૫% વધારો કરવામાં આવે, ચલિત ખર્ચા ૨૫% વધે
અને સ્થિર ખર્ચામાં ૩૦% વધારો થાય તેમ છતાં હાલનો નફો જાળવી રાખવા
કરવું જોઈતું વેચાણની રકમ.
(૫) રૂ. ૨૧,૦૦૦ની ખોટે સંભવિત વેચાણની રકમ.
(૬) રૂ. ૯,૯૦,૦૦૦ના નફાએ સલામતી ગાળો.
- ૫ (અ) માનસી કંપનીના રેકોર્ડમાંથી નીચેની માહિતી મેળવવામાં આવી છે : ૪
એકમદીઠ વેચાણ કિંમત ..... રૂ. ૮૦
એકમદીઠ ચલિત ખર્ચા ..... રૂ. ૫૦
વેચાણ એકમો ..... ૩૦,૦૦૦ એકમો
હાલની ખોટ ..... વેચાણ પર ૨૫% લેખે.
(૧) સમતૂટ બિંદુના એકમો.
(૨) ૬૦,૦૦૦ એકમોના નવા સમતૂટ બિંદુએ એકમદીઠ વેચાણ કિંમત
શોધી કાઢો.
- (બ) જય કંપનીએ રૂ. ૫૦૦નો એક એવા ૧૨%ના ૧,૦૦૦ પ્રેફરન્સ શેરો ૪
૧૦% વટાવે બહાર પાડ્યા. આ પ્રેફરન્સ શેરો ૧૦ વર્ષ પછી સરભર ભાવે
પરત કરવાના છે. પ્રેફરન્સ શેરો (દાર્શનિક કિંમતે) બહાર પાડવાનો ખર્ચ
રૂ. ૫,૦૦૦ થયેલ છે. પ્રેફરન્સ શેરની મૂડી પડતરની ગણતરી કરો.
- (ક) નીચેના દરેક સંજોગોમાં દેવાની પડતર ગણો : ૪
કરવેરાનો દર ૪૦%
વ્યાજનો દર ૧૬%
ડિબેન્ચરની દાર્શનિક કિંમત ..... રૂ. ૧૦૦
ડિબેન્ચરની પરતની મુદત ..... ૧૦ વર્ષ
ડિબેન્ચર બહાર પાડવાના ખર્ચા..... ૧૦%
(૧) જ્યારે ડિબેન્ચર ૧૦% વટાવે બહાર પાડવામાં આવે.
(૨) જ્યારે ડિબેન્ચરો ૧૫%ના પ્રીમિયમ પરત કરવાની શરતે ૫% વટાવે
બહાર પાડવામાં આવે.

અથવા

૫	(અ) જવાબદારીલક્ષી હિસાબી પદ્ધતિ વિશે નોંધ લખો. અને તેના ફાયદા અને મર્યાદા સમજાવો.	૬
	(બ) કામગીરી અંદાજપત્રના ફાયદા તેમજ મર્યાદા સમજાવો.	૬
૬	ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે ત્રણ)	૧૨
	(૧) હિસાબોમાં કમ્પ્યુટરોની ભૂમિકા	
	(૨) નાણાકીય પત્રકોના વિશ્લેષણની પદ્ધતિઓ	
	(૩) સંચાલકીય હિસાબનીશનાં કાર્યો	
	(૪) નફા જથ્થા ગુણોત્તરની ઉપયોગિતા	
	(૫) મૂડી પડતરનું મહત્ત્વ	
	(૬) હિસાબી ગુણોત્તર વિશ્લેષણની મર્યાદાઓ.	

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Figures to the **right** indicate marks of the questions.
(3) Show the **necessary** calculation as a part of your answer.

1	(a)	<i>Rs.</i>	10
		Opening stock	29,000
		Purchase	2,42,000
		Sales	3,20,000
		Gross profit	$33\frac{1}{3}\%$ on cost
		Calculate stock turnover ratio.	
	(b)	Margin of safety	37.5%
		Profit volume ratio	40%
		Fixed cost	Rs. 5,00,000
		Find out	
		(1)	Current sales
		(2)	Current profit.

- (c) Calculate cash flow from operating activities from the following details :

<i>Particulars</i>	<i>1-4-2010 Rs.</i>	<i>1-4-2011 Rs.</i>
Profit and Loss A/c.	1,10,000	80,000
General reserve	30,000	70,000
Provision for depreciation on plant	90,000	1,20,000
Creditors	52,000	45,000
Preliminary expenses	8,000	6,000
Debtors	75,000	55,000

One item of plant costing Rs. 60,000 having book value Rs. 40,000 was sold for Rs. 55,000.

- (4) Mayuri Co. Ltd. issued 12% debenture of Rs. 100 each with 10 years maturity at discount of 5%. If the tax rate is 35% then compute the after tax cost of debenture.

- 2 The balance sheet of Shri Snehal Co. Ltd. as on 31-3-2011 12 as follows :

<i>Liabilities</i>	<i>Rs.</i>	<i>Assets</i>	<i>Rs.</i>
Equity share capital	15,00,000	Fixed assets	19,51,000
8% Pref. share capital	5,00,000	Marketable investments	13,000
12% Debentures	1,00,000	Stock of finished goods	1,00,000
Retained earnings	2,50,000	Stock of raw materials	60,000
Bank overdraft	10,000	Debtors	4,15,000
Other current Liabilities	2,40,000	Advanced to staff	4,000
		Cash on hand	4,000
		Cash at bank	3,000
		Under writing commission	50,000
	26,00,000		26,00,000

<i>Additional Information</i>	<i>Rs.</i>
(1) Total credit sales (83% of the total sales)	24,90,000
(2) Rate of gross profit is	32%
(3) Net profit (Before interest and 35% taxation)	5,06,000
(4) Opening stock (Finished and raw materials)	6,40,000
(5) Total working days are	300

Calculate the following ratios :

- (1) Liquid ratio
- (2) Interest coverage ratio
- (3) Debtors ratio
- (4) Stock turnover ratio
- (5) Proprietary ratio
- (6) Net profit ratio
- (7) Long term funds and fixed assets ratio
- (8) Return on equity share capital ratio

OR

2	Capital structure of Akruti company is as follows :	12
	Equity share capital (each of Rs. 10)	Rs. 5,00,000
	12% Preference share capital (each of Rs. 100)	Rs. 2,00,000
	15% Debenture (each of Rs. 500)	Rs. 3,50,000
		<u>Rs. 10,50,000</u>

The market price of equity share is Rs. 55. The company is expected to declare a dividend per share of Rs. 3 and there will be growth of 10% in the dividends for the next 5 years.

The preference share are redeemable at a premium of Rs. 5 per share after 10 years and currently traded at Rs. 90 in the market.

Debenture redemption will take place at 10% premium after 8 years. Their current market price is Rs. 450 per unit.

The corporate tax rate is 35%.

Calculate the cost of equity share, a preference share and debenture.

3 The Balance sheets as on 31-3-2010 and 31-3-2011 and 12
the statement of Profit and Loss Account for the year ended
31-3-2011 of Khyati Co. Ltd. are as follows :

<i>Liabilities</i>	<i>31-3-'10 Rs.</i>	<i>31-3-'11 Rs.</i>	<i>Assets</i>	<i>31-3-'10 Rs.</i>	<i>31-3-'11 Rs.</i>
Equity share capital	5,00,000	5,50,000	Land and buildings	2,70,000	—
P. & L A/c.	2,00,000	2,50,000	Land and building at market price	—	3,30,000
Creditors	2,50,000	2,30,000	Machinery Less : provision of depreciation	1,80,000	4,60,000
Bank overdraft	—	1,00,000	Furnitures	—	33,000
Out standing expenses	10,000	8,000	Investments	1,40,000	1,60,000
Provision for income tax	1,00,000	1,20,000	Debtors	1,80,000	1,50,000
			Stock	2,60,000	1,00,000
			Cash & Bank	30,000	25,000
	10,60,000	12,58,000		10,60,000	12,58,000

Statement of Profit and Loss A/c. for the year ended
31-3-2011 :

<i>Particulars</i>	<i>Rs.</i>
Sales	30,45,000
Less : Cost of goods sold and administrative, selling and finance expenses (Including provision for depreciation of Rs. 50,000 on machinery)	<u>28,90,000</u>
	1,55,000
Add : Profit from sales of machinery (cost price of sold machinery is Rs. 90,000)	<u>15,000</u>
	1,70,000
Add : Profit from re-valuation of Land and Building	<u>60,000</u>
	2,30,000
Less : Loss from the sale of investments (Cost price of sold investments of Rs. 70,000)	<u>10,000</u>
	2,20,000
Less : Provision for Income tax	<u>1,10,000</u>
	1,10,000
Add : Balance of previous year	<u>2,00,000</u>
	3,10,000
Less : Dividend paid	<u>60,000</u>
Balance carried forward	<u>2,50,000</u>

Accumulated depreciations on machinery are as under :
 On 1-4-2010 ..... Rs. 1,30,000
 On 31-3-2011 ..... Rs. 1,25,000

Prepare :

- (1) Statement showing changes in working capital.
- (2) Statement of sources and application of fund for the year ended on 31-3-2011.

OR

- 3** Prepare cash budget of Meena Co. Ltd. for four months ending on 31-12-2011 : **12**

<i>Particulars</i>	<i>Total sale Rs.</i>	<i>Prod. Exp. Rs.</i>	<i>Admi. Exp. Rs.</i>	<i>Selling Exp. Rs.</i>
June, 2011	5,00,000	25,000	18,000	20,000
July, 2011	6,00,000	30,000	16,000	22,000
August, 2011	7,00,000	28,000	16,000	23,000
September, 2011	6,50,000	32,000	18,000	24,000
October, 2011	6,20,000	36,000	14,000	26,000
November, 2011	5,60,000	40,000	15,000	28,000
December, 2011	8,00,000	35,000	21,000	25,000

Other details are as under :

- (1) Cash sales is 20% of total sale, 50% amount of credit sale is received in next month of selling, 25% amount in the second month and 25% amount in the third month of selling.
- (2) Cost of sale is 70% of sale. For anticipating sales of each month necessary material purchases are made in the pre cending month. Payments are done in next month of the purchase.
- (3) Time lag for payment of production exp. is one month, administrative expense is 1/2 month and for selling expense is 1/4 month.
- (4) Quarterly interest on 8% debenture of Rs. 2,00,000 is to be paid at the end of September and December.
- (5) Company has installed the new computer in lieu of the old computer in an exchange offer and amount of difference for Rs. 55,000 to be paid in November, 2011.
- (6) Sales tax of Rs. 15,000 will be paid in October, 2011.
- (7) Advance income tax of Rs. 32,000 will be paid in December, 2011.
- (8) Refund order for Rs. 12,800 of last year income tax will be received in October, 2011.
- (9) Cash balance as on 1-9-2011 is Rs. 75,000.

4 The following are the balance sheet of J & G Co. Ltd. : 12

<i>Liabilities</i>	<i>31-3-'09 Rs.</i>	<i>31-3-'10 Rs.</i>	<i>Assets</i>	<i>31-3-'09 Rs.</i>	<i>31-3-'10 Rs.</i>
10% Pref. shares of Rs. 10 on which Rs. 8 is paid	4,00,000	—	Buildings	1,72,500	2,40,000
Equity share of Rs. 10 fully paid	6,00,000	7,50,000	Stock	1,22,400	1,17,000
Share premium	5,000	—	Land	2,00,000	1,00,000
Capital reserve	—	25,000	Plant	7,50,000	8,50,000
Capital redemption reserve	—	3,50,000	Debtors	5,27,600	4,23,000
General reserve	4,50,000	2,00,000	Cash balance	77,500	1,00,000
P. & L. A/c.	2,00,000	2,50,000	Pre paid expenses	12,500	15,000
Provident fund	50,000	50,000	Bills receivable	17,500	30,000
Creditors	1,00,000	75,000	Miscellaneous expenses	1,20,000	1,25,000
Bills payable	1,95,000	3,00,000			
	20,00,000	20,00,000		20,00,000	20,00,000

Additional Information :

- (1) The stock was valued 10% less in the previous year, which decided to show at original (cost) price from the year 2009-2010. Stock is valued at its cost price on 31-3-2010
- (2) The company has redeemed preference share at 5% premium in the beginning of the current year after complying with the required provision of law. For this purpose required amount is transferred to capital redemption reserve from general reserve.
- (3) Dividend of Rs. 1,50,000 is declared and paid on equity share capital.
- (4) The company has made provision of Rs. 75,000 for depreciation on plant during the year the plant of book value of Rs. 25,000 was sold with loss of Rs. 5,000.
- (5) A piece of land was sold, profit of which was credited to capital reserve.
- (6) Miscellaneous expenses of Rs. 25,000 was paid during the year.

From the above information prepare cash flow statement as per A.S. 3.

OR

- 4 Jekishan Co. Ltd. gives the following information for 12
the year ending on 31-3-2011 :

Sales units 15,000

Profit volume ratio 30%

Margin of safety 45%

Selling price per unit ..... Rs. 60

Calculate :

- (1) The present profit.
- (2) The required sales amount to earn a profit of Rs. 2,43,000.
- (3) If variable costs are reduced by 20% then what will be the new break even point (in rupees)
- (4) Sales amount required to maintain the present profit even if the selling price is to be increased by 25%, variable cost are increased by 25% and fixed cost are increased by 30%.
- (5) Probable sales amount when the loss is Rs. 21,000.
- (6) Margin of safety at a profit of Rs. 9,90,000.

- 5 (a) The following particulars are obtained from the 4
records of Manshi Co. Ltd. :

Selling price per unit .....Rs. 80

Variable expenses per unit.....Rs. 50

Sales units ..... 30,000 units

Present loss ..... 25% on sales

Find out :

- (1) Break even point units.
  - (2) Selling price per unit at the new break even point 60,000 units.
- (b) Jay company has issued 1,000 preference share of 4
Rs. 500 each for 12% dividend at a discount of 10%.
These preference shares are to be redeemed after 10
years at their face value. The expenditure of issuing
preference share is Rs. 5,000.

Calculate the cost of Preference share capital.

- (c) Compute the cost of debt in each of the following circumstances : 4
- Taxation rate 40%
- Rate of interest 16%
- Face value of debenture ..... Rs. 100
- Redemption period ..... 10 years
- Flotation cost 10%
- (1) When debenture are issued at 10% discount.
- (2) When debenture are issued at 5% discount with the condition to redeem at 15% premium.

OR

- 5 (a) Write notes on responsibility accounting. Explain its advantages and limitations. 6
- (b) Explain advantages and limitation of performance budgeting. 6
- 6 Write short notes : (any **three**) 12
- (1) The role of Computers in Accounts
- (2) Methods of financial statement analysis
- (3) Functions of Management Account
- (4) Utility of profit volume ratio
- (5) Importance of cost of capital
- (6) Limitations of Accounting Ratio Analysis.